

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

Ion Druță, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Groza împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Nadejda Groza, casată hotărârea Judecătoriei Șoldănești din 22 iulie 2016 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La data de 24 martie 2016, Nadejda Groza a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 27 august 1991, prin ordinul pârâtului nr. 34 a fost angajată în funcția de inspector – șef de stat pe impozite al Secției de impunere fiscală a întreprinderilor de stat, organizațiilor și asociațiilor în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești.

Menționează că, la data de 26 iunie 2015, a atins vârsta de pensionare, însă în aceeași zi, prin ordinul nr. 61 al șefului Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, a fost numită, începând cu 27 iunie 2015, în funcția de inspector principal al Direcției control fiscal al Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, pe o perioadă determinată până la 31 decembrie 2015.

Afirmă că, prin ordinul pârâtului nr. 115 din 18 decembrie 2015 au fost încetate raporturile de serviciu pe perioadă determinată, începând cu 31 decembrie 2015, conform art. 62 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Consideră că, raporturile de serviciu au fost încetate ilegal, deoarece la data de 26 iunie 2015, nu a fost încheiat contractul individual de muncă cu pârâtul, nu a fost preavizată în termenul legal despre încetarea raporturilor de muncă, a fost eliberată din serviciu în timpul aflării în concediu medical și carnetul de muncă i-a fost eliberat la data de 24 februarie 2016.

Sustine că, în perioada 24 decembrie 2015 - 24 februarie 2016, s-a aflat în concediu medical, motiv din care a omis termenul de adresare în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Solicită repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea ordinului pârâtului nr. 115 din 18 decembrie 2015 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea sa în funcția deținută anterior, încasarea de la pârât a salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Șoldănești din 22 iulie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016 a fost admis apelul declarat de către Nadejda Groza, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost modificat în ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 din 18 decembrie 2015 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu și în carnetul de muncă al Nadejdei Groza data concedierii, în loc de 31 decembrie 2015, data de 25 februarie 2016. În rest acțiunea a fost respinsă.

La data de 19 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Menționează că, la data de 26 iunie 2015, Nadejda Groza, inspector principal al Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești a împlinit vârsta necesară obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, însă, în aceeași zi, prin ordinul nr. 61 și cu acordul intimatei, au fost prelungite raporturile de serviciu până la data de 31 decembrie 2015. Ulterior, la data de 18 decembrie 2015, a fost emis ordinul nr. 115 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu din data de 31 decembrie 2015, care a fost adus la cunoștință intimatei sub semnătură în aceeași zi.

Afirmă că, intimata s-a aflat în concediu medical în perioada 24 decembrie 2015 - 24 februarie 2016, însă toate calculele definitive privind achitarea prestației de asigurări sociale au fost achitate până la data de 31 decembrie 2015 inclusiv, conform prevederilor art. 2 alin. (4) al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care reglementează că, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată, precum și în cazul lichidării unității, dreptul la prestații încetează la data încetării contractului.

Consideră că, în speță, nu poate fi invocat faptul conducerii ilegale a angajatei aflate în concediu medical, deoarece la caz, sunt aplicabile prevederile art. 62 alin. (1) lit. d) ale Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția

publică și statutul funcționarului public, care reglementează că, raporturile de serviciu încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților la împlinirea de către funcționarul public a vârstei necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, cu excepția situației specificate la art. 42 alin. (5).

Invocă că, conform art. 42 alin. (5) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, la împlinirea vârstei necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, funcționarul public poate fi numit, la decizia persoanei/organului care are competență legală de numire în funcție, pe perioade determinate, dar care cumulativ nu vor depăși 3 ani, în aceeași funcție publică, în funcție echivalentă sau în funcție de nivel inferior, primind pensia și salariul conform legislației. Numirea în funcție se face doar cu acordul funcționarului public, dacă acesta îndeplinește condițiile prevăzute la art. 27, cu excepția alin. (1) lit. d).

Susține că, argumentul intimatului precum că, la data de 26 iunie 2015, recurentul nu a încheiat cu intimata contract individual de muncă este lipsit de suport probatoriu, deoarece conform art. 30 alin. (1) și (2) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raporturile de serviciu apar în baza actului administrativ de numire în funcția publică, emis în condițiile prezentei legi. Actul administrativ de numire are formă scrisă și conține temeiul legal al numirii, referința la una din modalitățile de ocupare a funcției publice specificate la art. 28, numele funcționarului public, funcția publică, data de la care acesta urmează să exercite funcția publică, drepturile salariale, perioada de probă, după caz, alte componente stabilite de legislație, iar conform art. 27 alin. (1) lit. d) al Legii enunțate, la o funcție publică poate candida persoana care nu a împlinit vârsta necesară obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

Relevă că, intimata, la momentul încetării raporturilor de serviciu, contrar ordinului Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nr. 279 din 12 martie 2013, nu a prezentat conducerii Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești fișa de achitare și din acest considerent, carnetul de muncă i-a fost eliberat intimatului la data de 24 februarie 2016, când a prezentat fișa de achitare.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 15 martie 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la repunerea intimatului în termenul de adresare în instanța de judecată și respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 27 august 1991, prin ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 34, Nadejda Groza a fost angajată în funcția de inspector – șef de stat pe impozite al Secției de impunere

fiscală a întreprinderilor de stat, organizațiilor și asociațiilor în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești.

La data de 26 iunie 2015, Nadejda Groza a atins vârsta de pensionare.

Prin ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 61 din 26 iunie 2015 Nadejda Groza a fost numită, începând cu 27 iunie 2015, în funcția de inspector principal al Direcției control fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești, pe o perioadă determinată până la 31 decembrie 2015.

Ulterior, prin ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr.115 din 18 decembrie 2015 au fost încetate raporturile de serviciu pe perioadă determinată ale Nadejdei Groza, începând cu 31 decembrie 2015, conform art. 62 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Nadejda Groza a solicitat repunerea în termen, anularea ordinului Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 din 18 decembrie 2015 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea sa în funcția deținută anterior, încasarea de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești a salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Nadejda Groza, a ajuns la concluzia temeinicii acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a modificat în ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 din 18 decembrie 2015 și în carnetul de muncă al Nadejdei Groza data concedierii acesteia și, anume, în loc de 31 decembrie 2015, data de 25 februarie 2016, în rest respingând acțiunea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, atât soluția dată de către instanța de apel, cât și soluția dată de către prima instanță sunt greșite.

Conform art. 17 alin. (1) lit. c) și alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

La caz, se reține că, actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data când persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmănat actul.

În acest context, este cert faptul că, Nadejda Groza urma să conteste ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 din 18 decembrie 2015 în instanța de contencios administrativ în termen de o lună din momentul aducerii la cunoștință a acestui act administrativ.

Este incontestabil faptul că, Nadejda Groza a luat cunoștință cu ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 din 18 decembrie 2015 la data emiterii acestuia, fapt ce se confirmă prin semnătura intimă de pe ordin, însă a depus prezenta cerere de chemare în judecată la data de 24 martie 2016 și a solicitat repunerea în termen pe motiv că, în perioada 24 decembrie 2015-24 februarie 2016, s-a aflat în concediu medical.

Conform art. 17 alin. (5) din Legea contenciosului administrativ, persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, în perioada 24 decembrie 2015-24 februarie 2016, Nadejda Groza s-a aflat în concediu medical, fapt confirmat prin certificatele de concediu medical (f. d. 9, 10).

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a o repune pe Nadejda Groza în termenul de adresare în instanța de judecată.

Conform art. 42 alin. (5) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, la împlinirea vârstei necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, funcționarul public poate fi numit, la decizia persoanei/organului care are competență legală de numire în funcție, pe perioade determinate, dar care cumulativ nu vor depăși 5 ani, în aceeași funcție publică, în funcție echivalentă sau în funcție de nivel inferior, primind pensia și salariul conform legislației. Numirea în funcție se face doar cu acordul funcționarului public, dacă acesta îndeplinește condițiile prevăzute la art.27, cu excepția alin.(1) lit. d).

Art. 61 din Legea enunțată prevede că, raporturile de serviciu încetează în următoarele cazuri: în circumstanțe ce nu depind de voința părților; eliberare din funcție; destituire; demisie, iar art. 62 alin. (1) lit. d) din Legea enunțată prevede că, raporturile de serviciu încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților: la împlinirea de către funcționarul public a vârstei necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, cu excepția situației specificate la art.42 alin.(5).

Faptul invocat de către intimata Nadejda Groza precum că, la data de 26 iunie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nu a încheiat cu ea contract individual de muncă nu poate fi reținut, deoarece conform art. 30 alin.alin.(1) și (2) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raporturile de serviciu apar în baza actului administrativ de numire în funcția publică, emis în condițiile prezentei legi. Actul administrativ de numire are formă scrisă și conține temeiul legal al numirii, referința la una din modalitățile de ocupare a funcției publice specificate la art.28, numele funcționarului public, funcția publică, data de la care acesta urmează să exercite funcția publică, drepturile salariale, perioada de probă, după caz, alte componente stabilite de legislație.

Din materialele dosarului rezultă că, Nadejda Groza a luat cunoștință cu ordinul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești nr. 115 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu la data emiterii acestuia, adică la data de 18 decembrie 2015, consemnând concomitent în ordin că, „roagă ca raportul de serviciu să fie prelungit dacă este posibil, deoarece are nevoie să fie încadrată în câmpul muncii.”

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data încetării raporturilor de serviciu, Nadejda Groza se afla în concediu medical, însă acest fapt nu poate constitui temei pentru a considera că, aceasta a fost concediată ilegal.

În acest sens, instanța de recurs ține să menționeze că, conform art. 2 alin.(4) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată, precum și în cazul lichidării unității, dreptul la prestații încetează la data încetării contractului, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă survenită în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.

La fel, conform pct. 5 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată și/sau în baza contractului de prestări servicii, dreptul la indemnizații pentru concediile medicale acordate până la expirarea contractului individual de muncă, încetează la data încetării contractului, precum și în cazul lichidării unității, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă survenită în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, în speța dată nu sunt aplicabile prevederile art.83 alin. (3) din Codul muncii, la care a făcut trimitere instanța de apel, deoarece în cazul dat, a avut loc încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Conform art. 66 alin. (5) din Codul muncii, la încetarea contractului individual de muncă, carnetul de muncă se restituie salariatului în ziua eliberării din serviciu.

Conform pct. 70 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1449 din 24 decembrie 2007, expedierea carnetului de muncă prin poștă se permite numai în cazul în care unitatea are consimțământul în scris al salariatului sau reprezentantului său legal.

Actele cauzei denotă faptul că, intimata Nadejda Groza nu a solicitat expedierea carnetului de muncă prin poștă, iar la data de 24 februarie 2016, când aceasta s-a prezentat la serviciu, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești i-a eliberat carnetul de muncă.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de

a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care de repus intimata în termenul de adresare în instanța de judecată și acțiunea Nadejdei Groza împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral de respins ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Șoldănești din 22 iulie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Groza împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se repune Nadejda Groza în termenul de adresare în instanța de judecată.

Se respinge acțiunea Nadejdei Groza împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorei

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Ion Druță

Mariana Pitic